

Моркот Д.В., Коваль Т.В. Сучасні підходи до організації освітнього процесу у групах продовженого дня в умовах нової української школи. Розвиток особистості молодшого школяра: сучасні реалії та перспективи: збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції. Івано-Франківськ, 25-26 листопада 2021 р. С. 167-169.

Автор

Моркот Д.В., Коваль Т.В.
Morkot D.V., Koval T.V.

Назва

Сучасні підходи до організації освітнього процесу у групах продовженого дня в умовах нової української школи.

Modern approaches to the organization of the educational process in extended day groups in the conditions of a new Ukrainian school.

Ключові слова:

Група продовженого дня, Нова українська школа, сучасні підходи, освітній процес

Extended day group, New Ukrainian school, modern approaches, educational process

Анотації.

У статті розкрито питання організації освітнього процесу у групах продовженого дня. Акцентовано на важливості саме сучасних підходів в умовах впровадження НУШ, виокремлено групу продовженого дня як педагогічну форму проведення часу дитини.

The article discusses the issue of organizing the educational process in extended day groups. Emphasis is placed on the importance of modern approaches in the context of the implementation of the NUS, the extended day group is singled out as a pedagogical form of spending the child's time.

Сучасне суспільство характеризується швидкими змінами в усіх сферах життя, що особливо впливає на розвиток інформаційного, зокрема й освітнього простору. Освітня сфера, яка є основою у формуванні світогляду, духовного становлення особистості, зазнає значних трансформаційних процесів. «Основною метою реформування сучасної системи освіти є створення Нової

української школи, в якій панують співпраця, взаєморозуміння та взаємопідтримка між усіма учасниками освітнього процесу, у якій прислухаються до думки кожного учня, вчать критично мислити та бути відповідальними громадянами» [5, 19 с.].

У Концепції виховання дітей та молоді в Україні, у Державному стандарті визначено основну мету початкової освіти, яка полягає у всебічному розвитку та вихованні особистості через набуття особистого досвіду культури спілкування і співпраці у різних видах діяльності, самовираженні шляхом використання креативно-творчих технологій освітньої діяльності [1]. Необхідно підвищувати мотивацію до навчання учнів і залучати їх до самостійної (індивідуальної чи групової) дослідницької роботи.

Однією з важливих форм проведення такого виду діяльності учнів є група продовженого дня (ГПД). Проблеми організації роботи ГПД вчені розглядали різноаспектно. Науковці та практики виявляли найбільший інтерес до цієї проблеми у 50-80-ті роки ХХ ст. Серед них Ж. Готдаєва, А. Гордіна, П. Гранціна, В. Дімідова, Б. Кобзар, В. Коротов, Е. Костяшкіна, К. Присяжнюк, Т. Рабченюк, В. Губенко та інші. Проаналізувавши роботи вищезгаданих науковців, робимо висновок, що група продовженого дня – це форма проведення часу дитини, що відіграє суттєву роль у становленні особистості учня, його інтересів, ідеалів, творчого розвитку й здібностей.

Нами було з'ясовано, що основним завданнями групи продовженого дня в Новій українській школі є забезпечення якості навчання та виховання, зміцнення розумового, фізичного, соціального й естетичного розвитку дитини. І саме основною рушійною силою, яка допомагає досягнути цих завдань - є вчитель, без якого будь-які зміни будуть неможливими. Найвідповідальніші «...завдання Нової української школи зможе виконати лише той педагог, який не тільки добре професійно підготовлений, а й здатний упродовж усього життя підвищувати рівень професійної компетентності та педагогічної майстерності» [2, с. 52]. Вчитель повинен грамотно збалансувати процес виконання домашнього завдання та ігрову діяльність, спланувати роботу так, щоб вихованці

не лише повторили та закріпили матеріал, який вивчили на уроках, а й розвивали навички самостійної діяльності, навчалися працювати організовано, поступово розвиваючи одну з ключових компетентностей – уміння вчитися. Робота педагога в групі продовженого дня дозволяє поширити й поглибити знання школярів, зміцнити набуті на уроках навички та вміння, розвинути творчі здібності дітей, задовольнити їхні різнобічні інтереси, організувати корисну діяльність, дозволя.

Вартим уваги є ще й те, що до групи продовженого дня входить низка методів і форм педагогічної діяльності наприклад таких як: «...ситуаційно-рольова гра, сюжетно-рольова гра, гра-драматизація, інсценування, гра-бесіда, гра-мандрівка, екскурсія, ігрові вправи, тематичний зошит, ранок, свято, усний журнал, групова справа, оформлення альбому, уявна подорож, конкурси, змагання, школа ввічливості, демонстрація, розповідь, моделювання, вікторина, екскурсія, виставка малюнків, операція-рейд, виставка-ярмарок, естафети та багато інших» [4]. Основним, на нашу думку, є режим дня в групі, який повинен відповідати психолого-педагогічним, гігієнічним і віковим особливостям учнів і сприяти перетворенню в єдиний гармонійний процес навчально-виховну роботу, відпочинок і трудову діяльність школярів. Потрібно правильно чергувати в режимі дня і працю і відпочинок, це в свою чергу сприятиме збереженню в дітей працездатності. «При плануванні режиму роботи вчителю необхідно враховувати наступне: вікові особливості дітей; раціональний розподіл часу на відпочинок, позашкільні заходи, на навчання і харчування; активне перебування на свіжому повітрі; заняття за інтересами, тобто заняття розраховані на самостійний вибір дитиною діяльності відповідно до її побажань» [6, с. 3]. Організація таких занять «...передбачає розвиток творчих і пізнавальних здібностей молодших школярів, формування морально-духовної особистості, яка згодом успішно самореалізується в соціумі» [3, с. 36].

Отже підсумовуючи вищесказане можна зробити висновок, що група продовженого дня - є важливим складником освітнього процесу, а розумно організований вільний час вихованців ГПД сприяє зародженню позитивного

психологічного потенціалу, емоційного стану, який необхідний для нормальної життєдіяльності молодшого школяра.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennyaderzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>.
2. Коваль Т. В., Вацьо М. В. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до використання народних ігор в освітньому процесі школи I ступеня / Т.В. Коваль, М.В. Вацьо // Науковий журнал “Інноваційна педагогіка” Вип. 29. Т1. Одеса, 2020. С. 149-53.
3. Кузик О.П. Організація роботи в групі продовженого дня в 1 - 4 класах / О.П. Кузик // . - К. 2009, - С. 35-120.
4. Новий порядок формування груп подовженого дня у школах <http://pedpresa.ua/191648-novyj-poryadok-formuvannya-grup-podovzhenogo-dnya-ushkolah-mon-zaproshuye-do-obgovorennya.html>
5. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
6. Робоча книга вихователя групи продовженого дня Навчальний посібник / Тернопіль «Астон», 2004. -212 с.